

20ste JAARGANG, NR. 371
7 FEBRUARI 2022

IN DIT NUMMER:

1 BERICHTEN

5 JAZZ OP DE PLAAT

Rob van Bavel, Peter Tiehuis, Frank Dupree, Nueva Manteca, Under the Surface, Trio Noda, Hermia Freetet.

12 JAZZ OP HET PODIUM

De Beren Gieren.

EN VERDER (ONDER MEER):

14 Jazz in Beeld (Marcel Schikhof)

17 Pha Terrell (Erik Marcel Frans)

21 Europe Jazz Media Chart februari

18 JAAR JAZZFLITS

01 09 2003 - 01 09 2021

NR 372 KOMT 28 FEBRUARI UIT

BERICHTEN

Zangeres Samara Joy (Foto: Tom Beetz)

Critici blad JazzTimes: 'William Parker is jazzartiest van jaar 2021'

Bassist William Parker is volgens de medewerkers van het Amerikaanse blad JazzTimes de beste jazzartiest van het afgelopen jaar. Als beste nieuwe artiest kozen ze zangeres **Samara Joy**. Een greep uit de verdere poll-winnaars: Vijay Iyer Trio (beste kleine groep), Maria Schneider Orchestra (beste bigband), Ambrose Akinmusire en Wadada Leo Smith (beste trompettisten), James Brandon Lewis (beste tenorsaxofonist), Immanuel Wilkins (beste altsaxofonist), Branford Marsalis (beste sopraansaxofonist) en Craig Taborn (beste toetsenist). De hele polluitslag staat op de website van het blad: <https://bit.ly/3s7IVIP>.

●
ia77

JazzFlits

ONAFHANKELIJK JAZZPERIODIEK SINDE 2003

**AMBERGRIS, ÖNDER EN NEFERTITI
WINNEN KEEP AN EYE THE RECORD 2022**

De formaties Ambergris, Önder en Nefertiti hebben 27 januari in het Bimhuis, Amsterdam de finale van Keep An Eye The Record gewonnen. Ze krijgen ieder 10.000 euro om een album te maken. De winnaars mogen bovendien dit jaar een tournee langs een aantal jazzpodia maken. De drie albums worden begin volgende jaar gepresenteerd.

De jury bestond dit jaar uit Ken Vos, Maite Hontolé, Maaike Teunissen, Seamus Blake en Ramón Valle. Winnaar Önder – Jort Terwijn (contrabas), Alessandro Mazzieri (basgitaar, synths), Federico Calcagno (basklarinet), Hristo Goleminov (saxofoon), Nick Thessalonikefs (drums) – viel op vanwege 'het samenspel en de manier waarop de drum en bas op elkaar aansloten': "We vonden de band erg origineel en het gebruik van elektronica volkomen natuurlijk aanvoelen", aldus de jury. Bij Ambergris - Nicolò Ricci (tenorsax), Alessandro Fongaro (contrabas), Sun Mi Hong (drums), Emanuele Pellegrini (piano, synths) - was de jury erg gecharmeerd van de drummer en bassist, vonden de leden de improvisatie van een hoog niveau en waren ze geïntrigeerd door de verschillende ritmische lagen in de muziek. Nefertiti - Pedro Ivo Ferreira (contrabas), Camille Maussion (saxen), Delphine Deau (piano), Pierre Demange (drums) - deed de jury genieten 'van de reis waarop ze door dit collectief werden meegenomen': "We voelden de emotie en geest van de groep en waardeerden de balans tussen groove en momenten van stilte."

Onder de noemer 'The Records on Tour' mogen Ambergris, Önder en Nefertiti dit jaar een tournee maken langs een aantal podia van de VIP (Vereniging van Jazz en Improvisatiemuziek Podia). Die heeft een twintigtal leden, waaronder het Bimhuis (Amsterdam), LantarenVenster (Rotterdam), TivoliVredenburg (Utrecht), Paradox (Tilburg) en wat kleinere podia elders in het land. Tijdens de finaleavond werden tevens de albums gepresenteerd van de winnaars van de editie 2020. Toen kwamen het Mo van der Does Motet, Marta Arpini Forest Light en het Lucas Santana Kwintet als beste uit de bus. Keep an Eye The Records is een project van de stichting Keep an Eye Foundation.

Mahogany Hall Edam nog niet open

Ondanks de versoepeling van de coronaregels houdt jazzclub Mahogany Hall in Edam de deuren voorlopig gesloten. Doordat de bezoekers 1,5 meter afstand moeten houden kan aan niet meer dan veertig mensen toegang worden verleend. "Dat biedt geen kansen om een concert enigszins rendabel te krijgen", aldus het bestuur. "Ondanks dat Jazzclub Mahogany Hall door louter vrijwilligers wordt gerund, lopen de kosten van een concert dan dermate uit de pas dat doorgaan onverstandig is." De club hoopt op verdere versoepelingen deze maand en heeft voor maart concerten met trompettist Eric Vloeimans (5 maart), saxofonist Yuri Honing (19 maart) en Barrelhouse (26 maart) gepland.

Fred Hersch. (Foto: John Abbott)

Fred Hersch 'artist in residence' van festival Leuven Jazz 2022

De Amerikaanse pianist Fred Hersch is 'artist in residence' van het festival Leuven Jazz 2022. Met zijn trio en het Belgische Desguin Kwartet presenteert hij er zijn nieuwe album 'Breath By Breath'. Verder treedt hij op in twee duo's, één met pianist Bram De Looze en één met trompettist Enrico Rava. Een combo van de Leuvense Jazz Campus geeft een hommageconcert. Verder staan in Leuven op het programma: altsaxofonist Immanuel Wilkins, het Deense duo Svaneborg Kardyb, NABOU, saxofoniste Lakecia Benjamin, harmonicaspeelster Hermine Deurloo, Tutu Puoane met het Rebirth::Collective, de voorronde van B-Jazz Contest en zangeres Kristen Cornwell & gitarist Tim Finoulst. Op de slotzondag serveert het festival concerten in Leuvense huiskamers met onder anderen pianist Ivan Paduart. Leuven Jazz is van 10 tot en met 20 maart. Het volledige festivalprogramma is te vinden op: www.leuvenjazz.be

Eric Ineke. (Foto: Jurjen Donkers)

ERIC INEKE VIERT 75ste VERJAARDAG MET EEN FEESTELIJK CONCERT IN HET BIMHUIS

Drummer Eric Ineke viert op 10 april aanstaande in het Bimhuis (Amsterdam) zijn 75ste verjaardag (hij is op 1 april jarig). Onderdeel van de feestelijkheden is de presentatie van zijn nieuwe project 'The Frans Elsen Factor'. Ook mag hij het eerste exemplaar in ontvangst nemen van een verzamelalbum met een selectie uit plaatopnames die hij tijdens zijn loopbaan maakte.

Die plaat stelde Eric Ineke zelf samen. Hij is te horen als drummer bij de saxofonisten Ben Webster, Scott Hamilton, Ruud Brink en Piet Noordijk, de gitaristen Jimmy en Doug Raney en zangeres Etta Jones. Verder wordt op 10 april een dubbelepeep – vinyl – ten doop gehouden van het album 'Norway' van het Frans Elsen Septet. Eerder verscheen dat materiaal al op cd (bij het Nederlands Jazz Archief). Eric Ineke was in de jaren zeventig drummer van dat Septet, waar ook leider-pianist Frans Elsen en onder anderen altsaxofonist Piet Noordijk, trompettist Eddie Engels, tenorsaxofonist Ferdinand Povel, gitarist Wim Overgaaauw en bassist Rob Langereis deel van uit maakten. De funk-jazz van deze groep wordt in het project 'The Frans Elsen Factor' weer tot leven gewekt in de originele arrangementen. De bezetting van het septet dat daarvoor in 2022 aantreedt is: Martijn van Iterson (gitaar), Tineke Postma (sax), Gidon Nunes-Vaz (trompet), Juraj Stanik (piano), Marius Beets (elektrische bas), Bart Fermie (percussie) en natuurlijk Eric Ineke. De zeven doen dit jaar met dit materiaal ook andere podia aan.

Na de pauze speelt Ineke met zijn JazzXpress muziek van de saxofonisten Charlie Parker en Cannonball Adderley. Daarvoor vergezellen Sjoerd Dijkhuizen (tenorsax), Tineke Postma (altsax), Rob van Bavel (piano), Gidon Nunes-Vaz (trompet) en Marius Beets (contrabas) hem op het podium. De avond wordt afgesloten met een Eric Ineke 75th Birthday Jam, waarvoor de jarige de deelnemers zelf uitnodigde.

Meer info over het concert: <https://bit.ly/34pQhOx>

Bekijk hier het Frans Elsen Septet met Eric Ineke in 1972: <https://bit.ly/3s7ApZ0>

De aankondiging van een concert van Yessai Karapetian op 15 februari in de Parijse jazzclub Le Duc des Lombards.

LETTERONE RISING STARS JAZZ AWARD VOOR ARMEENSE PIANIST

De Armeense pianist Yessai Karapetian heeft de Europese Letterone Rising Stars Jazz Award gewonnen. Gitarist Dan Wilson krijgt de Noord-Amerikaanse Award. Als beloning mogen ze dit jaar op een aantal grote jazzfestivals spelen en krijgen ze een jaar lang ondersteuning bij hun pr-activiteiten.

Meer dan 750 inzendingen moest de jury dit jaar beoordelen. Die klus klaarde juryvoorzitter en bassist Marcus Miller samen met de journalisten Alex Dutilh, Imogen Tilden, Michelle Mercer en Mikhail Fridman, de geldschieter van de prijs. Ook dit jaar was het muzikale niveau 'incredibly high'. "Taking that into consideration it is even more impressive that Yessai Karapetian managed to stand out with his expressive style and entrancing compositions", aldus het juryrapport over de in Frankrijk woonachtige Europese winnaar. De Noord-Amerikaanse winnaar Dan Wilson heeft volgens de juryleden 'the incredible ability to give his own, modern twist to music in an immensely invigorating and respectful manner, while still paying tribute to the Jazz greats before him.' Wilson is lid van de band van organist Joey DeFrancesco.

European Jazz Conference vindt in 2024 in Gent plaats

De tiende editie van de European Jazz Conference zal van 12 tot 15 september 2024 in Gent plaatsvinden. Tijdens dit meerdaags evenement komen vertegenwoordigers bijeen van de organisaties die het Europe Jazz Network vormen. Zij kunnen netwerken en elkaar treffen in werkgroepen en paneldiscussies rond actuele thema's. In Gent zal de deelnemers op verschillende locaties 'showcases' van Belgische jazzformaties worden aangeboden. In 2022 en 2023 is de Conference in respectievelijk Sofia (Bulgarije) en Marseille (Frankrijk).

HERBIE HANCOCK 'ARTIST IN RESIDENCE' VAN 45ste EDITIE NORTH SEA JAZZ FESTIVAL

Toetsenist Herbie Hancock is 'artist in residence' van het North Sea Jazz Festival 2022. Hij zal meerdere keren op het podium staan. Met wie en wanneer wordt later bekendgemaakt. Vanwege de coronapandemie krijgt de 45ste editie van het festival meer ruimte en gaan bezoekers een aantal vertrouwde podia op een nieuwe plek vinden. Het festival is van 8 tot en met 10 juli in Ahoy, Rotterdam.

Bijzondere projecten zijn er van saxofonist Ravi Coltrane, die met harpiste Brandee Younger de muziek van zijn ouders John and Alice Coltrane brengt; John McLaughlin & The 4th Dimension; Ron Carter Foursight Quartet; Charles Lloyd & The Marvels met Bill Frisell (gitaar), Pino Palladino (bas) en Blake Mills (gitaar); Vijay Iyer Trio met Linda May Han Oh (bas) en Tyshawn Sorey (drums); en bassist Avishai Cohen, die samen met het Rotterdams Philharmonisch Orkest optreedt. De programmering is nog niet geheel rond, maar de volgende musici komen in ieder geval:

Vrijdag 8 juli: Ambrose Akinmusire, Avishai Cohen 'Two Roses' & Rotterdam Philharmonic Orchestra, Delvon Lamarr Organ Trio, Diana Krall, Gary Bartz & Maisha, George Benson, Gregory Porter, Gretchen Parlato, Ibrahim Maalouf, James Francies, Jordan Rakei, NABOU, Ravi Coltrane met Brandee Younger, Theo Croker.

Zangeres Fay Claassen, hier op Jazz in Duketown 2019, komt op 9 juli 2022 naar het North Sea Jazz Festival. (Foto: Tom Beetz)

Zaterdag 9 juli: Cécile McLorin Salvant, Fay Claassen & Peter Beets New Jazz Orchestra, Herbie Hancock, John McLaughlin & The 4th Dimension, Julian Lage, Lady Blackbird, Lous and The Yakuza, Martí Mitjavila Casals, Michael Kiwanuka, Nona, Ron Carter Foursight Quartet en Sun-Mi Hong Quintet.

Zondag 10 juli: Aviv Noam Quartet, Black Pumas, Charles Lloyd & The Marvels featuring Bill Frisell, Cory Wong, Dianne Reeves, Emma-Jean Thackray, Gustavo Santaolalla, H.E.R., Herbie Hancock, Hiromi The Piano Quintet, Immanuel Wilkins, Jacob Collier, Nubya Garcia, Pino Palladino & Blake Mills, SMAN-DEM., Stacey Kent, The Fearless Flyers (with Joe Dart, Cory Wong, Mark Lettieri, Nate Smith), Tigran Hamasyan, Vijay Iyer Trio featuring Linda May Han Oh en Tyshawn Sorey.

Netwerkevenement InJazz strijkt dit jaar ook in Amsterdam neer

Dit jaar zal het netwerkevenement InJazz niet alleen in Rotterdam, maar ook in Amsterdam plaatsvinden. Daar wordt op 22 juni de aftrap gegeven in het Bimhuis met een netwerkborrel en optredens van diverse groepen. Een dag later verkast het evenement naar Rotterdam waar het met diverse optredens en conferenties voor jazzprofessionals de start van het festival North Sea Round Town zal markeren. De derde dag van het InJazz-programma, 24 juni, wordt ook in Rotterdam afgewikkeld. Waar precies, wordt later bekendgemaakt.

Mike del Ferro op de podia met Toots-programma

Mike del Ferro presenteert binnenkort een programma met stukken uit het repertoire van mondharmonica-speler-gitarist Toots Thielemans. Aanleiding is de viering van de honderdste geboortedag van de Belg dit jaar. "Ik heb het geluk gehad dat ik gedurende tien jaar zo'n 150 keer met Toots heb opgetreden", zegt de pianist. Hij toerde met hem in Europa, Japan, Taiwan, Zuid-Korea en de Caraïben. "Het absolute hoogtepunt van mijn carrière", zegt hij. Del Ferro brengt de favorieten van Toots met een trio en speciale gasten. Ook zal hij nieuw werk spelen, 'in de geest van Toots'. Alle festiviteiten rondom de honderdste geboortedag van Thielemans zijn te vinden op: <https://toots100.be/>

OVERLEDEN

Emil Mangelsdorff, 21 januari (96)

Duitse altsaxofonist, klarinettist en fluitist; rijke carrière, vanaf de eerste jaren na de oorlog met de kring van musici rond Frankfurt, onder wie pianiste Jutta Hipp, saxofonist Joki Freund en zijn jongere broer, trombonist Albert, tot aan zijn eigen kwartetten. Was in november vorig jaar nog actief.

Badal Roy - 18 januari 2022 (82)

Tablaspeler uit Bangladesh, in 1976 genaturaliseerd tot Amerikaan. Werkte met John McLaughlin, Miles Davis (On the Corner, 1972), Dave Liebman en in 1988 met Ornette Colemans Prime Time

Khan Jamal - 10 januari 2022 (75)

Amerikaanse vibrafonist; speelde jazz rock en free jazz met groepen van de drummers Ronald Shannon Jackson en Sunny Murray en met die van violist Billy Bang, maar trad ook op met een eigen trio en als onbegeleid solist. (jjm)

Teis Semey. (Persfoto)

TWEE NEDERLANDSE FORMATIES IN SHOWCASES KOMENDE EDITIE JAZZAHEAD!

Twee Nederlandse formaties, het Teis Semey Quintet en Tijn Wybenga & AM.OK, zijn geselecteerd voor een 'showcase'-concert tijdens het komende evenement Jazzahead! in Bremen. In totaal mogen veertig groepen zich daar van 28 tot en met 30 april in een reeks miniconcerten presenteren. De Duitse beurs is het grootste Europese netwerkevenement voor jazzprofessionals en vindt jaarlijks plaats.

Semey en Wybenga treden op tijdens de European Jazz Meeting. Daar mogen zestien Europese groepen zich voorstellen aan het publiek, waaronder de Alba Careta Group, pianist Fergus McCreadie, Jazz Forum Talents, de Katherine Windfeld Big Band en het Modern Art Orchestra. Verder is er een showcase met acht Canadese groepen, omdat de jazz uit dat land dit jaar extra in de schijnwerpers staat tijdens het evenement. Dan is er nog een German Jazz Expo met Duitse musici, tijdens welke bijvoorbeeld het Clara Haberkamp Trio, het Jens Düppe Quartet en het Vincent Meissner Trio zich zullen tonen. Ten slotte mogen tijdens de Overseas Night nog acht internationale groepen hun visitekaartje afgeven, waaronder drie uit Brazilië en uit de VS het Melissa Aldana Quartet. "I think that we will have many great artists with us again," zegt artistiek directeur Ulrich Beckerhoff. Hij is in het bijzonder geïntrigeerd door Tijn Wybenga & AM.OK: "Surprising compositions played by musicians of international class, compelling!"

JAZZ OP DE PLAAT

ROB VAN BAVEL
Time For Ballads
The Maene Sessions
Eigen Beheer

CD te koop via:

<https://the-rob-shop.myonline.store>

Download te koop via:

<https://bit.ly/3L2vYr6>

SPOTIFY AFSPEELLIJST Jazzflits 371

Wij maakten voor u in Spotify een afspeellijst met nummers uit albums die in deze Jazzflits aan de orde komen. Klik hier om deze te beluisteren:

<https://spoti.fi/3AOZo7u>

Het is héél gemakzuchtig om als recensent uit te weiden over titels van stukken. Dat ga ik dus niet doen, want dat ligt in dit geval wel erg voor de hand. Neem 'De Tor ahead' (niet 'Detour ahead' dus), vanzelfsprekend een bemoedigende boodschap voor de genoemde jazzclub die het in coronatijd ook al niet makkelijk had. Of 'Ballad for René', opgedragen aan René van Beeck. Hoewel ik deze bezonken ballad allerminst associeer met de rondstuijterende bassist/pianohandelaar/sessieleider. Daar zwijgen we dus over, het gaat om de essentie. Dat is een album als een ontdekkingsreis door de pianistiek. Geregeld wordt de luisteraar herinnerd aan Tommy Flanagan's 'Jazz Poet' en incidenteel - vanwege de uitgeschreven baslijnen - aan Michel Petrucciani's 'Pianism', nog zo'n meesterwerk. 'In a sentimental mood' is geïnspireerd door de vermaarde versie van Ellington met Coltrane.

Moeten we Rob van Bavel zo onderhand niet eens als een held op het schild hijsen?

Voorts zijn er associaties met Bill Evans op relaxte momenten. Maar er is evengoed een blues waarin ieder moment Ray Charles met intimiderend gegrom zou kunnen invallen. Die heet 'Bob's piano bar' en werd opgedragen aan Bob Wijnen, de Haagse pianist die eind vorig jaar een ingrijpende oogoperatie onderging. Bassist Frans van Geest is hier in solistisch opzicht eventjes Ray Brown, want die maakte toch overal de blues van. Slagwerker Marcel Serierse tikt en veegt consequent net zo discreet als Ed Thigpen achter Oscar Peterson. The 'Shadow of your smile' is vol parelende Pim Jacobs-loopjes. In 'Elegie' wordt Rob daarentegen een zwaarmoedige Rus, want dit is een Rachmaninov-bewerking.

Maakt dit alles Rob van Bavel tot een kameleon? Ja en nee. Ja, want hij kent zijn klassiekers. En nee, want hij blijft verrassen en zet vol enthousiasme de mooiste stukken, akkoorden en loopjes in de etalage: kijk eens, wat prachtig! Daar gaat hij niet vóór staan met een kolossaal, eigenzinnig ego.

Een sfeervolle plaat, nadat hij ook al schitterde met de powerjazz van het Don Braden/Joris Teepe Quartet op het album 'In The Spirit Of Herbie Hancock'. Wat weer de vraag opwerpt of we Van Bavel (57) zo onderhand niet eens als een held op het schild moeten hijsen. In de zin van: grootse compositieopdracht, Boy Edgarprijs, features in de cultuurbijlagen en optredens in talkshows? (Tip: je kunt daar elke gastsolist bij zetten, Van Bavel weet er wel raad mee.)

Genoeg aanleiding zo onderhand, exact 35 jaar na zijn lancering dankzij die tweede prijs op de Thelonious Monk Competition. Misschien nemen we hem al te gemakkelijk 'for granted'.

Jeroen de Valk

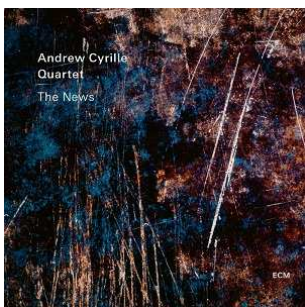
Bezetting:

Rob van Bavel (piano),
 Frans van Geest (bas),
 Marcel Serierse (drums).

Bekijk het trio tijdens de opname van de plaat:

<https://www.youtube.com/watch?v=xNdVrpiiaEI>

ANDREW CYRILLE QUARTET
The News
 ECM

'The News', de titel van het nieuwe album van slagwerkveteraan Andrew Cyrille (1939), zou kunnen slaan op het (niet al te vrolijke) wereldnieuws. Het titelnummer heeft echter een heel andere aanleiding. Cyrille legt een krant op zijn snaredrum en speelt er met brushes op. Met deze techniek, die hij zelf al lang geleden bedacht, creëert hij een speels, ritselfend geluid dat een hoofdingrediënt vormt voor een stuk dat behoorlijk geïmproviseerd klinkt. In het geheel van het album is het een verrassend uitstapje. De sfeer wordt vooral bepaald door de composities en het gitaarspel van Bill Frisell. Van de folkachtige opener 'Mountain' tot het dromerige 'Baby' levert hij zijn kenmerkende sfeervolle melodieën en harmonieën. Toetsenman David Virelles draagt het heupwiegende, lichtvoetige Latin-stuk 'Inciense' bij. Cyrille zelf is heel bewust het vierde lid van een kamermuziekensemble en niet per se de ritmische motor van een jazzkwartet. De meeste tracks kenmerken zich namelijk niet door een dwingende ritmiek. Uitzondering is het Monk-achtige 'Go happy lucky', dat uit de pen van Frisell vloeide. Maar wat de nestor met zijn subliem gestemde trommels en zingende bekkens laat horen is in alle tracks wonderschoon.

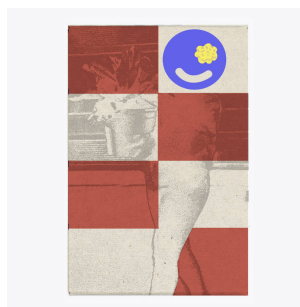
Herman te Loo

Bezetting:

Bill Frisell (gitaar),
 David Virelles (piano, synthesizer),
 Ben Street (bas),
 Andrew Cyrille (drums).

Luister hier naar nummers van het album:
<https://bit.ly/3ota2M9>

ERB/MAYAS/HEMINGWAY
Dinner Music
 Veto Records

Dat de vinylplaat helemaal terug is, zijn we inmiddels al gewend. De revival van de cassette als medium leek zich aanvankelijk te beperken tot de avant-garde in de (experimentele) rockmuziek, maar het Zwitserse improlabel Veto Records doet nu ook een duit in het zakje. 'Dinner Music' werd in oktober 2020 opgenomen in de Misterioso Jazzclub in Zürich en klinkt een beetje als een bootleg. Die gruisige geluidskwaliteit is een deel van de charme van de muziek, want het drietal (saxofonist Christoph Erb, pianiste Magda Mayas (en slagwerker Gerry Hemingway) maakt hier soundscapes waarin het soms lastig is om vast te stellen wie nu precies welk geluid maakt. Erb onderzoekt de ruime klankmogelijkheden van zijn sopraan- en tenorsaxofoon, zoals zijn landgenoot Urs Leimgruber dat ook graag doet. Mayas houdt zich vooral bezig met het binnenwerk van de piano en Hemingway is een meester in het omgaan met wat een drumstel (plus allerlei andere objecten) hem allemaal te bieden heeft. In drie lange improvisaties (waarvan 'A Feast of decision' met 27 minuten zelfs de hele eerste kant beslaat) laat het drietal je met oren op steeltjes luisteren naar wat er allemaal gebeurt. Het is gedetailleerd, spannend en maakt gebruik van alles wat dynamiek te bieden heeft.

Herman te Loo

Bezetting:

Christoph Erb (tenorsax, sopraansax),
 Magda Mayas (piano),
 Gerry Hemingway (drums, percussie).

Beluister hier muziek van de cassette:
<https://bit.ly/34kmAyr>

MANUEL HERMIA
Freetet
 Igloo Records

MANUEL HERMIA
 JEAN-PAUL ESTIÉVENART | SAMUEL BLASER | MANOLO CABRAS | JOAO LOBO

De Luikse saxofonist Manuel Hermia houdt van muziek die zich op het grensvlak van compositie en improvisatie bevindt. Met zijn trio (met bassist Manolo Cabras en drummer Joao Lobo) onderzoekt hij dat spanningsveld al jaren. Op zijn nieuwste album, 'Freetet', staat ook één vrij geïmproviseerde track, 'Scent of a trio' waar hij met het drietal zonder bestaand materiaal laat horen hoe subtiel dat kan plaatsvinden. Op alle andere acht stukken is een uitgebreidere bezetting te horen, die net als de cd het Freetet heet. Met de Belgische toptrompettist Jean-Paul Estiévenart en de Zwitserse trombonist Samuel Blaser heeft hij een nieuw ensemble geformeerd dat datzelfde gedachtegoed onderzoekt. In het openingsstuk, 'Serial joker', vlechten de blazers melodiatjes met elkaar die goed weergeven hoe goed het drietal klinkt. 'Ze theme' is een soort Ornette Coleman-interpretatie van 'The Theme' van Miles Davis en in 'Schisms' horen we een obsessief, Dolphy-achtig thema waar het vijftal collectief improviserend in en uit duikt. En ook met zijn vijven gaan ze een vrije improvisatie aan in 'Here and now', waar de blazers een melodierijkdom ontdekken die goed uit New Orleans afkomstig zou kunnen zijn. Het Freetet begeeft zich op paden die vooral in de jaren zeventig werden gebaad door de loftjazz. De Belgen bewijzen dat zoiets anno 2022 zeker geen ouwe koek is.

Herman te Loo

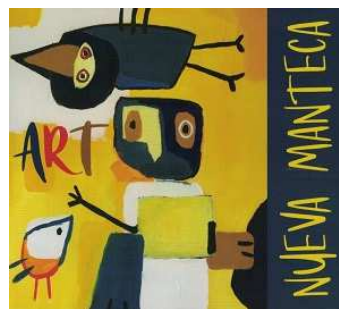
Bezetting:

Jean-Paul Estiévenart (trompet),
 Samuel Blaser (trombone),
 Manuel Hermia (tenorsax, sopraansax),
 Manolo Cabras (bas), Joao Lobo (drums).

Beluister hier tracks van het album:

<https://bit.ly/3LevKgM>

NUEVA MANTECA
Art
 Timbazo Productions

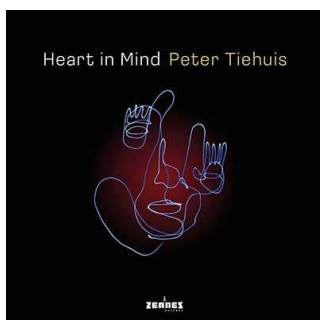
Wie Nueva Manteca zegt, zegt Jan Laurens Hartong. De groep die aan het brein van deze pianist en bandleider was ontsproten, boekte tot ver buiten onze landsgrenzen grote successen. Nueva Manteca heeft een bijzonder mengsel van Latin en jazz opgeleverd en met het overlijden van Hartong in 2016 leefde even de vrees dat daarmee ook een eind was gekomen aan deze geweldige Latin-jazzband. Dat is gelukkig niet gebeurd. Saxofonist Ben van den Dungen heeft de band onder zijn arm genomen en naar een nieuwe toekomst geleid. Het album 'Art' van het nieuwe Nueva Manteca vormt daardoor geen breuk met het laatste album 'Crime!' van Hartong uit 2014. Van de oorspronkelijke groep zijn Van den Dungen en Nils Fischer gebleven. De anderen zijn nieuw, zonder dat het karakter van de band daarmee wezenlijk is veranderd. 'Art' is niet alleen opgedragen aan Hartong maar ook aan hun oude vriend en mentor Art Blakey. Een zeer gelukkige keuze, want de acht composities die dankzij Blakey jazzhits zijn geworden - zelf schreef hij niet of nauwelijks - zijn ijzersterk. Het is moeilijk om van 'Moanin', 'Blues march' of 'Are you real' duffe muziek te maken, maar om deze stukken totaal fris te benaderen, is misschien nog moeilijker. De Latin-uitvoeringen van Nueva Manteca laten er geen misverstand over bestaan dat Van den Dungen er glansrijk in geslaagd is om de band zoals vroeger retestrak te laten spelen en te laten swingen. De jubelende trompettist Chucky uit Venezuela doet de beste dagen van Blakey herleven. Het Latin-ritme met de onmisbare Nils Fischer vormt de basis van deze band en Marc Bischoff - alsof hij in Cuba is geboren - doet zelfs Hartong even vergeten. Ben van den Dungen leidt onnadrukkelijk maar met vaste hand de groep naar grote hoogte en soleert net iets vrijer dan de rest feestelijk boven de akkoorden uit. 'Art' is hiermee een prachtig opgenomen album geworden waarmee zowel Jan Laurens Hartong als Art Blakey uitermate tevreden zou zijn geweest.

Tom Beetz

Bezetting:

Ben van den Dungen (tenor- en sopraansax),
 Oscar Cordero 'Chucky' (trompet), Marc Bischoff
 (piano), Samuel Ruiz (contrabas), Nils Fischer
 (conga's, percussie), Enrique Firpi (drums).

PETER TIEHUIS T5
Heart In Mind
Zennez Records

De naam Peter Tiehuis (voor het gemak hier verder afgekort tot PT) zal de gewone Nederlander misschien niet veel zeggen, maar gehóórd heeft ie 'm zeker wel. Deze veelzijdige gitarist draait al meer dan 25 jaar mee in het Metropole Orkest, en dan is er niet veel muziek die je nog nooit gespeeld hebt. PT is een omnivoor, iemand die altijd het goede geluid weet neer te zetten, precies dat perfecte acht-maten solootje invult, en het ideale bedje voor de solist neerlegt. Wars van ego en virtuoze stoerdoenerij hebben we in Tiehuis onze eigen Pat Metheny, Larry Carlton, Lee Ritenour en Robben Ford ineen.

Op 'Heart In Mind' heeft PT zich omringd door kompanen van gelijk kaliber: allemaal hebben ze hun sporen verdiend in de jazz, funk, fusion en latin, zowel op het podium als in de Hilversumse studio's. Logisch dus dat we op deze cd een caleidoscoop voorgeschoteld krijgen. Ik heb de stukken in volgorde één keer beluisterd, maar dat is eigenlijk te weinig omdat er op deze plaat zoveel te beleven valt dat het onmogelijk is om alle informatie in een keer tot je te nemen. Wat mij betreft is dat een kenmerk van een goed album, want dan krijg je tenminste waar voor je geld!

'Boost the beat': een funky nummer dat op Herbie Hancock's album 'Head Hunters' niet zou misstaan. Hard groovevande muziek die doet denken aan een jaren zeventig politierserie, strak gedrumd met sublieme percussie. Een lekkere opening die om meer vraagt.

'Heart in mind': een ballad in twaalfachtste maatsoort, met precies de goede luie backbeat. Theo de Jong hanteert de fretless bass en doet baslegende Jaco Pastorius eer aan. De mooi verstilde Fender Rhodes-solo van Karel Boehlee is oorstrelend.

...vervolg in de rechterkolom

'Partido nuevo' ontpopt zich na een intro als een samba. Het is een stuk in mineur, met veel dalende bewegingen in melodie en harmonie, en is daardoor een van de donkerste composities op deze plaat. De band weet duidelijk raad met deze Braziliaanse stijl.

'Look behind the mountains' is een speelse wals (of in 6/8ste zo je wilt), heeft een meer akoestische sound en steekt fris af bij het vorige nummer. Het stuk deed me denken aan de sound en sfeer van gitarist Pat Metheny en zijn toetsenist Lyle Mays. In 'Lose myself' gaat de funkschuif open. Het nummer heeft een hoog dansbaarheid-gehalte; stil blijven zitten is geen optie. Heerlijk gedrumd door Jasper van Hulten en Martin Verdonk. 'To T or not to T' is geschreven door gitarist Martijn van Itersson. Laat ik het een rock-ballad noemen. Het stuk is somber van toonzetting door de frygische kleuren. Het heeft complexe harmonieën, melodieën en tegenmelodieën waar je even op moet kauwen, maar die ongelooflijk intelligent in elkaar grijpen. PT fietst daar met een indrukwekkende gitaarsolo nog eens doorheen. Al verdient het stuk een compleet arrangement voor het Metropole Orkest: de orkestrale sound van de synthesizers en stringspartijen uit de koker van Karel Boehlee zijn een waardig alternatief.

'First proof' is weer lekker hip en funky met de typerende wah-wah gitaar en hammond uit de jaren zeventig en tachtig. PT's blues roots komen hier geweldig uit de verf, al gebeurt er wel heel wat meer dan in een standaard drie-akkoorden-bluesje. De keyboardsolo's zijn ook niet te versmaden.

In het stuk met de bevreemdende titel 'Poggibonzi' keert de rust terug met een rubato opening met akoestische gitaar en piano, waarna het stuk als relaxte latin verder gaat. Best lekker om even iets te horen dat wat makkelijker in het gehoor ligt, maar ongemerkt komen er toch best listige akkoordovergangen voorbij. Theo de Jong produceert hier een prachtig gefraseerde bas-solo.

'Mousoleum' roept gospelachtige associaties op, wederom in een 6/8ste groove. Lekker op alle fronten, al blijft de melodie bij dit stuk bij mij niet zo heel erg plakken.

In '3 planets' krijgen we een 'spacey' sfeer voorgeschoteld met allerlei geheimzinnige geluiden en effecten. Na een kleine twee minuten ontluikt er een hoekige groove met een gekke springerige melodie. Het lijkt eigenlijk nergens op, dat wil zeggen, ik kan zo niks verzinnen om u een beeld mee te geven van dit stuk. Ook hier grijpen allerlei lagen in elkaar die meerdere luistersessies nodig hebben om het totaal te bevatten. Bloedspannend!

Het laatste stuk op de cd is een cover van 'Everything must go', geschreven door de koningen van de jazzrock: Walter Becker en Donald Fagen van Steely Dan. Peter Tiehuis T5 maakt er natuurlijk een eerbiedwaardig avontuur van.

Dit is een album van internationale allure, met een band en bandleider die zich kunnen meten met de allergrootste namen uit de wereld van de fusion en de jazzrock. De plaat verdient het om door te breken in de regionen van de muziek waar smaak nog de boventoon voert. Ik hoop van harte dat ze dat gaat lukken in deze tijd waarin de cd op zijn retour is. **Bart Noorman**

Bezetting:

Peter Tiehuis (gitaar, synths, programming), Karel Boehlee (piano, synths, programming), Theo de Jong (bas), Jasper van Hulten (drums), Martin Verdonk (percussie).

Bekijk hier een video over de cd:

https://www.youtube.com/watch?v=BB_wCxbfn7M

MICHEL STEKELBURG**Trio Onoda****ZenneZ Records**

Met zijn eerdere cd's, 'Hypnos' (2011) en 'Layers' (2016), scoorde gitarist Michiel Stekelenburg goed. Hij kwam er hoog mee in de iTunes jazz-charts en hij oogstte met zijn composities succes op het North Sea Jazz Festival. Kennelijk spreekt de liefhebber van moderne jazz het mixen van rock en jazz aan, zoals Michiel ook op zijn nieuwe cd 'Trio Onoda' in negen eigen stukken doet. Terecht, zo blijkt wederom, want de combinatie van elektrische gitaar, Hammondorgel en slagwerk levert een zeer compleet, interessant en veelzijdige geluidspalet op.

Opvallend is dat de Hammond niet zwaar en overheersend klinkt, maar juist helder en licht. Bespeler Arno Krijger zorgt – met de voeten – bovendien voor de basnoten. Jasper van Hulst op drums is allesbehalve een ragger. Ook hij vliindert soms. Maar als het nodig is, zet hij een stevige partij neer. Stekelenburg laat horen dat hij zowel het jazzidoom als de rocktradities door en door kent. Zijn composities zijn transparant en sferisch. Maar af en toe ook rauw en heftig. Michael schuwt oversturing van zijn gitaarsound niet.

De plaat is genoemd naar de Japanse soldaat Hiroo Onoda, die pas dertig jaar na de Tweede Wereldoorlog tevoorschijn kwam uit de jungle van Lubang. Hij wilde niet geloven dat de strijd was gestreden en dat Japan had verloren. Stekelenburg: "De kern van het verhaal is dat het goed is vastberaden je eigen pad te volgen, ongeacht wat anderen zeggen. Je moet in je doel blijven geloven. Ook in een pandemie. Ondanks corona zijn wij nieuwe muziek blijven bedenken." Gelukkig maar, want de volharding van Stekelenburg en zijn trio heeft opnieuw een topalbum opgeleverd.

Hans Invernizzi**Bezetting:**

Michiel Stekelenburg (elektrische gitaar),
Arno Krijger (Hammond B3 orgel),
Jasper van Hulst (drums).

Michiel Stekelenburg live in Paradox:

<https://www.youtube.com/watch?v=V2rOLJkntqc>

UNDER THE SURFACE**Miin Triuwa****Jazz in Motion**

Veel gelegenheid was er de laatste tijd niet om het trio Under The Surface van drummer Joost Lijbaart te horen. Het trio ging al in 2015 van start en hun eerste cd verscheen in 2017. Door de huidige omstandigheden is dit bijzondere trio een tijdje aan het oog en oor onttrokken. 'Miin Triuwa' (Mijn trouw) is hun derde cd en komt deze maand uit. 'Miin Triuwa' lijkt op het eerste gezicht geen logisch vervolg op de eerste twee cd's, waarop vrij geïmproviseerd werd. Deze cd is van begin tot eind gecomponeerd door gitarist Bram Stadhouders. De vrije improvisaties van de eerste cd's waren van een kraakheldere doorzichtigheid waarbij de muziek toegankelijk bleef en in binnen- en buitenland veel lof werd toegezwaaid. Ondanks dat 'Miin Triuwa' een gecomponeerde suite is en er niet vrij geïmproviseerd wordt, is er toch geen stijlbreuk ontstaan. Het trio bezit nog steeds het geluid van dezelfde schoonheid en de muziek van Stadhouders heeft de transparante doorzichtigheid behouden. In feite is de muziek van deze cd sterker dan ooit. Je zou kunnen zeggen dat het trio zijn wortels heeft onderzocht. Daarbij is men, naar een idee van Stadhouders, ver teruggegaan tot in de vroege middeleeuwen van 500 tot 1200 na Christus. Sanne Rambags heeft geïnspireerd door de Egmondse Willeram en de Wachtendonckse Psalmen acht teksten geschreven in de oudste Nederlandse taal die we kennen. Hierbij heeft zij hulp gekregen van historisch taalkundige Peter-Alexander Kerkhof en Roland de Bonth van het Nederlandse Taal Instituut. Voor Sanne Rambags geldt dat ze iets van de Nederlandse folklore heeft kunnen vinden en omarmen om die in haar muziek uit te drukken. Voor ons zijn die teksten zo goed als onleesbaar en zeker onverstaanbaar, maar het cd boekje geeft naast de Oudnederlandse teksten ook de moderne en de Engelse vertalingen. Dat de teksten voor ons onverstaanbaar zijn is eigenlijk niet van groot belang want de gezongen teksten kunnen worden ondergaan als woordloze klanken die magistraal kleuren bij het subtiele gitaarspel van Stadhouders en het creatieve slagwerk van Lijbaart. De vraag blijft of deze gecomponeerde muziek jazz is. Het antwoord is zeker wel. Zoals bij de eerdere vrij geïmproviseerde cd's moeilijk te horen was dat er geen uitgewerkte composities aan ten grondslag lagen, valt het nu niet op dat de improvisaties stevig zijn ingebed in de composities. Sanne Rambags zingt bloedzuiver en hoewel voor ons oncontroleerbaar klinkt het middeleeuws geloofwaardig en overtuigend. Wat dit trio heeft gedaan met de zang en de composities is niet alleen zeer bijzonder maar vooral indrukwekkend, groots en mooi.

Tom Beetz

Bezetting: Sanne Rambags (zang),
Bram Stadhouders (gitaar), Joost Lijbaart (drums).

(Dit trio en deze muziek zijn vanaf 10 februari een jaar lang op Nederlandse podia te horen)

JAZZ VANUIT EEN BLAUWDRIK

Naar aanleiding van het album:

FRANK DUPREE

Blueprint

Capriccio

Bestaat er jazz zonder improvisatie? Kun je een jazzstuk volledig componeren, dus elke noot van tevoren vastleggen? Levert zo iets slechts een 'academische etude' op? Vragen die zich opdrongen bij het beluisteren van het album 'Blueprint' van de Duitse pianist Frank Dupree (1991). Die heeft zich met groot enthousiasme op pianowerken van Nikolai Kapustin (1937-2020) gestort. De uit Oekraïne afkomstige Kapustin schreef overigens niet alleen pianomuziek, maar ook andere werken in jazzidioom, zoals een saxofoonconcert.

Terwijl Kapustin ooit als jazzpianist was begonnen, vond hij uiteindelijk improvisatie niet interessant. Daarom is hij alles in detail gaan uitschrijven, niet alleen openingsthema's, maar ook passages waarin geïmproviseerde melodielijnen worden gesuggereerd. Het idioom van zijn pianocomposities roept associaties op met het spectaculaire werk van 'klavierleeuwen' zoals Art Tatum of Fats Waller, al is de notenkeuze vaak 'moderner' en de ritmiek ingewikkelder. Ook pianomuziek van George Gershwin klinkt er in door.

Dupree heeft 23 van Kapustins piano-stukken opgenomen, begeleid door bassist Jakob Krupp en drummer Meinhard 'Obi' Jenne. Dupree en de zijnen gaan met groot gemak en duidelijk speelplezier de complexe stukken te lijf, die vol zitten met virtuoze loopjes, ritmische verschuivingen en tempowisselingen. De muziek swingt en heeft een lekkere 'groove'. Het klinkt totaal niet 'academisch'. Je denkt dat er spontaan wordt geïmproviseerd – wat dus niet het geval is.

Improvisatie en compositie

Het 'muzikale gezichtsbedrog' (of eigenlijk: 'gehoorbedrog') is aanleiding om even stil te staan bij het onderwerp improvisatie en compositie in de jazz, want improvisatie wordt als een zeer belangrijk kenmerk van jazz beschouwd.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Daarin onderscheidt deze muziek zich van (de meeste) klassieke muziek, waar sinds het midden van de negentiende eeuw de improvisatie is verdwenen. Afgezien van recente – voorsnog marginale – aanzetten om weer te gaan improviseren streven klassieke musici er altijd naar om bij de uitvoering de bedoelingen van de componist zo nauwkeurig mogelijk te volgen. Improvisatie en compositie hebben hetzelfde doel voor ogen: het verzinnen van noten, ritmes, samenklanken, enzovoort. In zoverre is er geen principieel verschil. Veel jazzmusici improviseren niet slechts, maar schrijven ook composities. Interessant is het dat de componist Arnold Schönberg (1874-1951) componeren zag als een langzame manier van improviseren ('slowed-down improvisation'), terwijl Misha Mengelberg (1935-2017) improvisatie 'instant composing' noemde. Daarmee komt een markant verschil tot uiting, door de factor tijd. Een componist kan een stuk eindeloos blijven veranderen, bijschaven, verbeteren, of zelfs vernietigen. Een uitvoerende improvisator kan dat niet: gespeeld is gespeeld.

Dat improvisatie een jazzkenmerk is, wil nog niet zeggen dat er zonder improvisatie helemaal geen sprake kan zijn van jazz. Zo'n bewering zou te streng in de leer zijn, want: hoe zit het met diverse door Duke Ellington gecomponeerde suites, waarin vaak helemaal niet wordt geïmproviseerd? Hoe zit het met – willekeurige voorbeeld – een stuk als 'Fontainebleau' van Tadd Dameron, waarin geen noot improvisatie voorkomt. Hoe zit het met 'Crepuscule with Nelly', een compositie van Thelonious Monk waarop hij nooit improviseerde. Hoe zit het met 'special chorusses' in bigbandarrangementen, die klinken als een geïmproviseerde solo, maar geheel zijn uitgeschreven. Denk bijvoorbeeld aan het bekende 'Groove merchant' door het orkest van Thad Jones en Mel Lewis. Het zou onzinnig zijn om dergelijke stukken 'gecomponeerde jazz' buiten het jazzbegrip te laten vallen.

[...vervolg op de volgende pagina links](#)

Vrijheidsgraden

Dat Kapustin alles, zelfs inclusief passages die op improvisatie lijken, heeft gecomponeerd, maakt de vraag interessant hoe groot de vrijheidsgraden bij jazzimprovisatie eigenlijk zijn. Die zijn niet altijd even groot. In de oudste jazz, begin twintigste eeuw was de vrijheid bij improvisatie nogal beperkt. De veelgenoemde 'collectieve improvisatie' in de New Orleans Jazz was aan zeer strikte regels gebonden en beperkte zich tot de blazers. Hun notenkeus diende strikt akkoordgebonden te zijn. In de ritmesectie werden de basisakkoorden zonder enige variatie eindeloos herhaald, zonder enige improvisatie. De drummer speelde vaste patronen. Het improvisatiegehalte in deze stijl was (en is) dus niet erg groot.

Coleman Hawkins in 1947.
(Foto: William P. Gottlieb)

De vrijheidsgraad werd in de loop van de jaren twintig en dertig geleidelijk groter, onder invloed van vernieuwende musici als trompettist Louis Armstrong, de saxofonisten Coleman Hawkins en Lester Young, en vele anderen. In de bebop van de jaren veertig en de muziek daarna begonnen geïmproviseerde solo's de harde kern van de muziek te vormen. Maar hoe vrij zijn die solo's eigenlijk? ...vervolg in de rechterkolom

Een musicus bouwt gaandeweg een vocabulaire op; zo bereidt men zich voor op improvisatie. Bebopimprovisaties zijn nogal eens op formules en 'licks' gebaseerd. Deze kunnen zelfs geheel ingestudeerd zijn. Er zijn ook boeken verschenen met voorbeelden van formules. Als een improvisatie niet meer zou inhouden dan dat, blijft slechts de vrijheid over om op een bepaald moment een bepaalde (in wezen dus 'voor-gecomponeerde') formule 'uit de kast te trekken'. Zo extreem hoeft het gelukkig niet altijd te worden, al komt het beslist voor.

Improvisaties in de latere free jazz, waar de vaste harmonische basis ontbreekt, veronderstellen grotere vrijheid. Theoretisch zou men op het 'vrije' uiteinde kunnen zitten van een continuüm, dat loopt van maximale vrijheid aan de ene kant tot helemaal geen vrijheid aan de andere kant. Ook in de free jazz echter is er een zekere mate van gebondenheid, zoals vaak het gebruik van motieven. Bij iemand als saxofonist Ornette Coleman bijvoorbeeld is dat duidelijk het geval.

Het woord improvisatie suggereert letterlijk dat men spontaan iets speelt zonder van tevoren te weten wat men zal gaan spelen. Het komt er in de praktijk vaak op neer dat in de jazzimprovisaties, in het bijzonder die over akkoordprogressie, voorbedachte, voorbereide en misschien wel voorgecomponeerde elementen zitten. Dit relativeert het onderscheid tussen improvisatie en compositie.

'So what'

Keren we terug naar de vragen die Kapustins muziek opwerpt. Hij gaat een flinke stap verder dan iemand die een voorraad 'licks' in zijn bagage heeft en daaruit al improviserend kiest. De doorgecomponeerde muziek van Kapustin zit aan het continuüm-uiteinde bij 'gebondenheid'. Wie zijn werk uitvoert kan slechts kiezen tussen het meer of minder hard swingen, of, zoals Dupree, besluiten er een bas- en een drumpartij aan toe te voegen.

Is de benadering van Kapustin een teken dat jazz, net zoals klassiek in de negentiende eeuw, gaandeweg 'componistenmuziek' gaat worden? Onwaarschijnlijk; voor zover mij bekend hecht elke jazzmuzikant er nog steeds groot belang aan om zelf zijn noten te verzinnen. Jazz zal dus wel 'muzikantenmuziek' blijven.

Hoe is de muziek van Kapustin te waarderen? Een vergelijking dringt zich op met een maaltijd die je in een restaurant opgediend krijgt. Maakt het voor de bezoeker eigenlijk veel uit of de kok haarfijn met een kookvoorschrift heeft gewerkt of al improviserend te werk is gegaan? Zo kunnen we ook naar Kapustins werk kijken. Hij componeert jazz die door Dupree swingend en met aanstekelijk speelplezier, quasi spontaan ten gehore wordt gebracht. Een knappe prestatie. Het gecomponeerde karakter is nog geen reden om streng te roepen 'dit is geen jazz!' Om Miles Davis maar eens te citeren: 'So what'.

Ruud Bergamin

Bezetting:

Frank Dupree (piano),
Jakob Krupp (bas),
Meinhard 'Obi' Jenne (drums).

Bekijk hier een sprankelende video over 'Blueprint':
<https://www.youtube.com/watch?v=k4R3oH-A8jc>

JAZZ OP HET PODIUM

DE BEREN GIEREN

Bezetting:

Fulco Ottervanger (piano, synthesizer),
Lieven Van Pée (contrabas, basgitaar),
Simon Segers (drums, effecten).

Datum en plaats:

28 januari 2022, Paradox, Tilburg.

Dat België een flink aantal bijzondere jazzgroepen heeft is zo langzamerhand ook bij ons doorgedrongen en als het gaat om de groep die daarbij het meest opvallend de randen opzoekt en oprekt is De Beren Gieren een serieuze kandidaat. Dit Gentse trio onder leiding van de Belgisch-Nederlandse pianist Fulco Ottervanger is daarbij het meest onvoorspelbaar. Elk optreden van het trio kan een volstrekt andere kant opgaan. In Paradox kreeg hun nieuwe album 'Less Is Endless' zijn Nederlandse première. De band, die de live-routine nog miste, was een beetje zoekende om elkaar in de grillige uitstapjes te vinden, wat de verrassing en spanning er alleen maar beter op maakte.

Ottervanger is daarbij een in wezen romantische pianist die dat graag wil bedekken met ontregelende zijpaden die de muziek op scherp zet. Bassist Lieven Van Pée en drummer Simon Segers vertrekken daarbij geen spier en blijven onverstoort doorgaan met de muziek zoals zij die in hun hoofd hebben. De composities van Ottervanger zijn net zo gek als de vreemde titels die hij eraan geeft. 'Animalcures', 'Guggenheim house' (waar vreemde feestjes worden gegeven) en 'Stress als optie' dat op een apart en onverwacht moment plotseling ten einde komt. Het zijn voorbeelden van vaak korte nummers die als uitgangspunt dienen voor een bizar mengsel van minimal music, Chopin, soundscapes en jazzloepjes, waarbij je je afvraagt of zoiets tot een goed einde kan komen. Maar Van Pée en Segers zorgen daarvoor, zonder dat ze daarbij Ottervanger in het spoor proberen te houden. Integendeel zij scheppen een omstandigheid waarbij Ottervanger zijn tomeloze energie en onbegrensde fantasie zijn gang kan laten gaan. Een hoogtepunt daarvan was het lange nummer 'A random walk'. Volgens Ottervanger een ode aan een wandeling zonder enig doel en dan maar kijken wat je tegenkomt. Het nummer ontrolt zich als een ouder echtpaar (Segers en Van Pée) dat met hun uitgelaten jonge hond (Ottervanger) in het bos wandelt.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Terwijl het echtpaar zijn weg vervolgt rent hun hond alle kanten op, draait razendsnelle rondjes om het echtpaar heen en komt pas na de lange wandeling weer bij zijn baasjes terug. Niet alleen hij maar ook de luisteraars zijn dan inderdaad onderweg heel wat tegengekomen en de wandeling draait op het einde zelfs uit op een hardloopwedstrijd tussen hond en echtpaar. De Beren Gieren laten met hun nieuwe album horen dat jazz ver buiten de geijkte paden en vermeende grenzen tot prachtige muziek kan leiden en meer in het algemeen dat de Belgische jazz zich een eigen plek in het jazzlandschap heeft toegeëigend en een apart hoofdstuk aan de jazz heeft toegevoegd.

Tom Beetz (tekst en foto's)

VARIA

Workshop onder leiding van saxofonist Ruud Bergamin

Van donderdag 21 tot en met zondag 24 april neemt een tiental musici (drummer, bassist, toetsen, blazers, strijkers) deel aan een jazzworkshop onder leiding van saxofonist Ruud Bergamin. Plaats van handeling is St. Geertruid bij Maastricht. Tijdens de workshop wordt intensief gerepeteerd met veel aandacht voor improvisatie. Aan het eind van het verblijf wordt een optreden gegeven in het Dorpshuis. Er is nog plaats voor enige blazers (beginnend of gevorderd). De kosten bedragen 350 euro en zijn inclusief eten, drinken en drie overnachtingen.

Meer info:

<http://veenjazzexpressions.nl/>

De cover van het boek 'De Jazzboom'.

Cursus jazzgeschiedenis in Gent

Geert Declercq en Filip Verneert, auteurs van 'De Jazzboom', geven in Gent vier lezingen over de stromingen en stijlen in de jazzgeschiedenis. Ze gaan van de wortels van de jazz via swing, bebop, free jazz en de jaren 1990 tot nu. Elke deelnemer krijgt het boek 'De Jazzboom'. De lezingen zijn op 3, 10, 17 en 24 maart van 19.30 tot 22 uur in De Cirk (Zebrastraat), Gent.

Cursus jazzgeschiedenis in Enschede

In zes colleges vertelt Tibor Elferink in Enschede zijn verhaal over de jazzgeschiedenis. Het draait in de reeks niet alleen om de muziek, er zal ook aandacht zijn voor sociaal maatschappelijke thema's die een rol spelen in de ontwikkeling en perceptie van jazz, zoals slavernij, racisme, de burgerrechtenbeweging, de tienercultuur en de radio. De reeks start vrijdag 4 maart en duurt tot en met 8 april en vindt plaats in de bibliotheek van Enschede aan de Pijpenstraat. De colleges duren twee uur en starten om 10.00 uur.

EEN VRAAG AAN U: 'KOOPT U NOG CD'S OF LP'S?'

Onze medewerker Peter J. Korten heeft vorig jaar al zijn cd's van de hand gedaan. Dat bleken er nog heel wat meer te zijn dan hij op het oog had ingeschat. Een partij van zo'n achthonderd jazz-cd's vond uiteindelijk zijn weg naar een muziekhandelaar. De opbrengst van de verkoop investeerde hij in apparatuur om in topkwaliteit muziek te 'streamen'. Nu luistert hij in een opgeruimde kamer geheel naar tevredenheid via Qobuz naar zijn jazz. De dienst biedt hem via internet meer dan 70 miljoen nummers in een hoge geluidskwaliteit aan.

Hoofdredacteur Hans van Eeden spreekt dat helemaal niet aan. Hij denkt te zullen verzuipen in de veelheid van het aanbod en heeft liever een plaat in handen. Dat gevoel deelt hij met muziekjournalist David Kleijwegt. Voor mij geen 'wolk met muziek', schreef hij eind 2019 in Vrij Nederland: "Ik wil een tastbare relatie met muziek, ik wil iets kunnen vastpakken met maar één doel: me een beetje meer verbonden voelen met de muziek die ik beluister."

Nu vragen wij ons af: Waar staat u, lezer van Jazzflits? Koopt u nog platen (cd's en/of elpees) of bent u ook overgestapt op een streamingdienst? En hoe vindt u dan de weg in het overwelldigende aanbod daarvan (maakt u daarbij bijvoorbeeld gebruik van onze platenrecensies)? Beluistert u als 'streamer' eigenlijk nog volledige albums of kiest u de krenten uit de pap en passen bij u alleen nog losse nummers de revue?

Wij, de redactie van Jazzflits, zijn reuze benieuwd naar uw luistergedrag. U zou ons zeer verplichten als u ons daarover iets wilt laten weten. Wilt u reageren? Wij plaatsen uw reactie graag! Stuur uw bijdrage naar jazzflits@gmail.com.

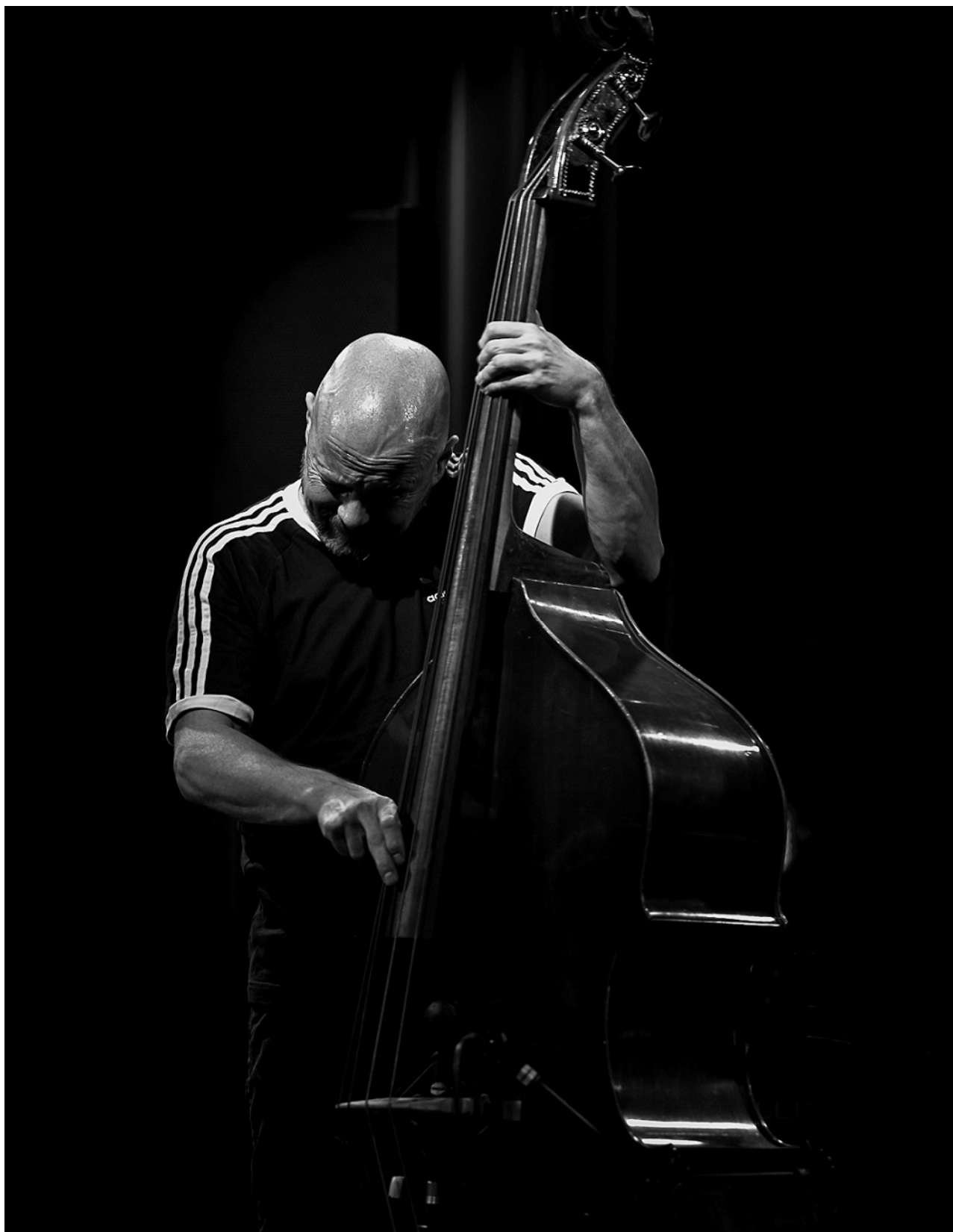

Vlnr Peter Beets, Izaline Calister en Henk Meutgeert.
(Foto: Govert Driessen)

Peter Beets met Gershwin Celebration het land in

Peter Beets & the New Jazz Orchestra brengen deze en volgende maand in diverse theaters een eerbetoen aan componist George Gershwin. Als zangeres is Izaline Calister van de partij. Delen uit 'Porgy and Bess' worden afgewisseld met liedjes uit musicals en ook 'Rhapsody in blue' ontbreekt niet. Het New Jazz Orchestra telt achttien jonge jazzmusici en staat onder leiding van Henk Meutgeert. De Celebration is nog te zien in De Oosterpoort, Groningen, (11 februari), de Nieuwe Kerk, Zierikzee (12 februari), Kielzog, Hoogezand-Sappemeer (17 februari), Markant, Uden (6 maart) en de Cultuurkoepel, Heiloo (27 maart).

Bekijk hier een video: <https://youtu.be/dOKrOD39fjc>

KNARR, 29 JANUARI 2022, BIMHUIS, AMSTERDAM**JAZZ IN BEELD**

Op 29 januari jl. trad de Noorse formatie Knarr in het Bimhuis (A'dam) op. Met Ingebrigt Håker Flaten (contra-bas, elektrische bas), Mette Rasmussen (altsax), Atle Nymo (tenorsax, klarinet, basklarinet), Erik Kimestad (trompet), Oddrun Lilja Jonsdottir (elektrische gitaar, zang), Joakim Rainer Petersen (toetsen) en Olaf Olsen (drums, percussie). Fotograaf Marcel Schikhof was ter plekke en maakte de foto's op deze en de volgende twee pagina's. U kunt het concert op BimhuisTV terugkijken: <https://www.youtube.com/watch?v=4b6b9CCCXDU>.

KNARR, 29 JANUARI 2022, BIMHUIS, AMSTERDAM

JAZZ IN BEELD

KNARR, 29 JANUARI 2022, BIMHUIS, AMSTERDAM

JAZZ IN BEELD

DISCOGRAFISCHE NOTITIES

PHA ELMER TERRELL THE WHISPERING GENIUS (1910 – 1945)

Heeft iemand genoteerd wanneer voor het laatst op de radio muziek werd gedraaid van de orkesten van Lucky Millinder, Bennie Moten, Jimmie Lunceford, Erskine Hawkins, Noble Sissle, Tiny Bradshaw? Lang geleden, in Nederland wellicht bij Michiel de Ruyter (1926-1994), in Vlaanderen bij 'Original Jazz' van Eugeen Suykerbuyk (1921-2012).

Toch is het nooit te laat om aandacht te besteden aan orkestleider Andy Kirk (1898-1992), zijn Clouds of Joy en zanger Pha Terrell. Bij Kirk passeerden tal van musici die furore maakten: Lester Young, Ben Webster, Charlie Parker, Howard McGhee, Fats Navarro, Al Cohn, Joe Newman, Hal McKusick en Don Byas. De muziek van Kirk en andere bigbands was vooral live entertainment op de dansvloer, denk aan de duizenden Ballrooms tijdens de Swing Era (ca. 1935 - 1945). De cakewalk en de lindy hoppedansen hoorden zoals zwemmen tot het wekelijks amusement. Kirks zowat 170 studio-opnamen geven die live-ambiance niet weer.

Bekijk hier Andy Kirk in de film 'Killer Diller', 1948 (vanaf 0.50 min):
<https://bit.ly/3qlni11>

Elke bigband had destijds een sentimentele crooner die geld in het laatje bracht; dollars die hielpen om een 'true jazz repertory' klaar te stomen: Orlando Roberson bij Claude Hopkins, Dan Grissom bij Jimmie Lunceford. Deze bijdrage gaat hoofdzakelijk over vocalist Pha Terrell, van 1934 tot herfst 1940 bij Kirk.

Pha – spreek uit 'Fay' – was een goede helper als orkestleider en organisator naast en op het podium, Kirk nam gewoon plaats tussen zijn andere musici, speelde sax of tuba. De Pittsburgh Courier van 9 september 1939 vertelt: 'Op 11 augustus 1939 dwong het publiek Billie Holiday in het Apollo Theater tot acht encores, een record dat verbroken werd twee weken nadien, toen Pha Terrell met Kirk twaalf keer moest terugkeren, het gordijn op en neer!'. In vaktal wordt gesproken van een 'curtain call', applaus waardoor de artiest teruggeroepen wordt.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

PHA TERRELL
Famous Decca Recording Artist
FEATURED WITH HIS
Carolina Cotton Pickers Orchestra

Personal Management
FERGUSON BROS. AGENCY, INC.
322 N. Senate Ave., Indianapolis, Ind.

Een publiciteitsfoto van Pha Terrell uit de tijd dat hij bij het Carolina Cotton Pickers Orchestra werkzaam was (1942, 1943).

Pha trad honderden keer op met Andy Kirk and his Clouds of Joy. Al zijn opnamen zijn voor Decca, steeds in New York, Kirk kreeg in 1936 een Decca-platencontract. Bij Kirk neemt Terrell plaatjes op van maart 1936 tot juli 1940. Hun samenwerking maakte beiden groot: Terrell zorgde voor hits en Kirk maakte van Terrell een bekende frontman. Na Kirk gaat Terrell een periode bij Clarence Love's territory band in Indianapolis. Terrell zingt uitzonderlijk met Louis Jordan and His Tympani Five voor AFRS Jubilee in de NBC Studios in Hollywood, op 11 oktober en 8 november 1943.

Luister hier naar Andy Kirk and the Twelve Clouds of Joy met Pha Terrell in 'All the jive is gone' (1936):
<https://www.youtube.com/watch?v=2quNQMCQrH8>

Voor deze bijdrage deed ik een beroep op 'Pha Terrell' van Marv Goldberg, extra gedetailleerd.

Bovendien op het boek: 'The Recordings of Andy Kirk and his Clouds of Joy', George Burrows, 254 pagina's (voor mijn editie uit 2019 betaalde ik 23 euro).

Ik luisterde naar 'Andy Kirk & His Clouds of Joy – Jukebox Hits – 1936-1949'. Die kostte mij twaalf euro voor 22 nummers op Acrobat ACMCD4077. Bovendien genoot ik van Kirk met Terrell op cd's uit de reeks The Classics: Classics 573 (1936-1937), Classics 581 (1937-1938), Classics 598 (1938), Classics 640 (1939-1940).

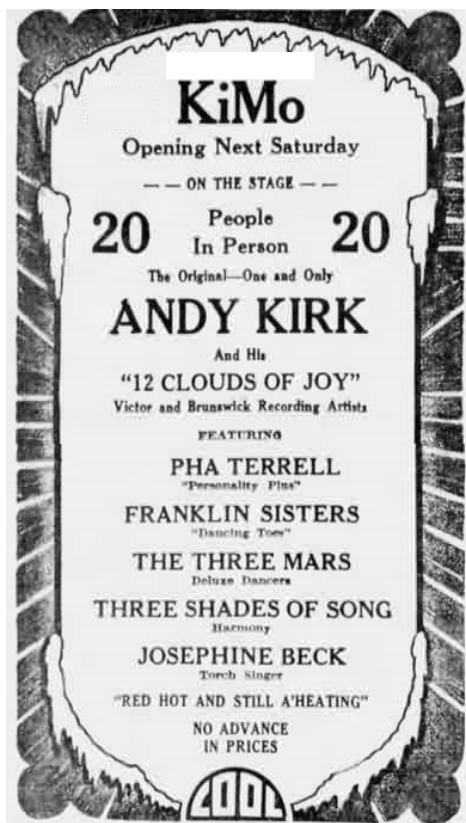
[...vervolg op de volgende pagina links](#)

PHA TERRELL

25 mei 1910, Kansas City, Missouri -
14 oktober 1945, Los Angeles, Californië

Pha Terrells ouders trouwden op 31 december **1917**: vader is Alonzo Terrell, (Nashville, Tennessee), moeder is Ida Mae Mitchell (Humansville, Missouri). Hun zoon heet Pha Elmer Terrell, niet Elmer Pha Terrell. Met die eerste naam ondertekent hij zijn trouwakte op 16 november 1929, ook zijn militair oproepingsbevel van oktober 1940, zijn 'draft registration'. Zijn vrouw was de enkele jaren oudere Anna Mae Mattingly, zijn eigen leeftijd verlaagde hij tot 22, zijn geboortjaar tot 1907. Het huwelijk bleef niet duren, zij hertrouwde in oktober 1932.

De eerste vermelding van Pha was niet als entertainer, de Kansas City Times van 10 februari **1927** schrijft 'Negro Boy Bandits Sentenced', veroordeeld, gestraft. Drie zestienjarigen moeten voor vier jaar naar de verbeteringsschool in Boonville, Missouri: ze hadden een winkelier beroofd van 25 dollar en een aanwezige klant van twee dollar. Na tweeënhalve jaar op het rechte leerpad kwam Pha vrij, hij zou snel trouwen.

Eind juli 1934 trad Andy Kirk op in Albuquerque met 'personality plus' Terrell.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Pha gaat dollars verdienen in de nachtclubs van Kansas City: als danser, ceremoniemeester, zanger, onder meer in de 18th Street Club.

Rond **1931-32** wordt Terrell ontdekt door Andy Kirk uit Newport, Kentucky. Vanaf nu wordt veel gereisd: het is langdradig, maar toch noteer ik de reisroute, evenals wat details hoe de zwarte musici als Duke Ellington, trompettist Louis Armstrong, Count Basie, alsmede toeristen en werkzoekenden, reisden in de jaren dertig, de armoedige depressiejaren, tijden van racisme. 'The Negro Travelers Green Book' van Victor H. Green, eerste uitgave 1936, geeft tips aan de zwarten om discriminatoire maatregelen te verzachten: neem voldoende proviand mee; restaurants bedienen niet graag zwarten. Ook worden toilettemmers voor in de bagageruimte aangeraden. En wegens discriminatie bij de benzinstations is het zaak om voldoende brandstof mee te nemen.

In Lakeland, Florida liet Kirk eens de zoon van de blanke manager meespelen. Kirk werd berispt want de eigenaars stelden 'racial mixing' niet op prijs.

Andy Kirk's Clouds of Joy met Pha Terrell in 'Lover come back to me'(1937):
<https://www.youtube.com/watch?v=YQ9IUJ40Gp8>

In **1934** wordt Kirk aangekondigd met pianiste Mary Lou Williams (MLW), saxofonist Ben Webster en drummer Ben Thigpen, en van 28 tot 31 juli 1934 in Albuquerque, New Mexico, bekend door de Route 66, met Pha Terrell. In de club KiMo daar wordt hij aangekondigd als de 'Personality Plus' (zie de advertentie hiernaast). Ik deed navraag in het nog bestaand KiMo Theater, maar niets uit de vaudeville jaren bleef bewaard.

Op 10 en 11 november 1934 is Kirk in de East Side Sunset Musicians Club in Kansas City, Terrell als 'torch singer, now director of the 12 Clouds of Joy'. In augustus **1935** is Kirk met MLW, Ben Thigpen en Terrell in de dansclub Fairly Park in Kansas City, in oktober 1935 in de Blossom Heath in Oklahoma City, met Ben 'Phigpen' als 'eccentric drummer'.

Januari **1936**: Kirk is een week in de Rainbow Ballroom, Denver, op 31 januari in Lincoln, Nebraska.

Op 21 januari 1936 trouwt Pha in Denver, Colorado, nu met de 17-jarige Dorothy Elisabeth Caldwell. Ze wordt in november 1938 vermeld in een document van sociale zekerheid (na het mislukt huwelijk met Pha hertrouwt ze in 1941). Liet Pha haar achter? In elk geval liet hij zich niet meer zien of horen in Denver.

Mannen van naam werden door Kirk geëngageerd: als vervanger van Buddy Tate kwam saxofonist Dick Wilson - die kwam van de gesplitte Zack Whyte's band - en verder had hij trombonist Henry Wells in de gelederen. Kirk had drie trompettisten: Harry Lawson eerste, Paul King tweede, Earl Thompson derde. Gitarist was Ted Brinson, soms verkeerd aangemeld als Robinson.

Op 11 maart 1936 is de eerste sessie voor Decca met Kirk: 'Until the real thing comes along', deze versie (Master 60887) werd niet uitgebracht op Decca, wel in Engeland op Columbia. Zangeres Ethel Waters introduceerde het lied in 1931 als 'Till the real thing comes along' in de Lew Leslie Revue 'Rhapsody In Black', een compositie van Alberta Nichols met tekst van haar man Mann Holiner, beiden blanken. De song wordt grondig geanalyseerd in het boek van George Burrows.

Decca-baas Jack Kappa vroeg aan schrijversteam Sammy Cahn en Saul Chaplin een bewerking van de tekst, Till wordt Until.

[...vervolg op de volgende pagina links](#)

Er duikt een vijfde naam op in het copyright, Lawrence E. Freeman, saxofonist bij de 3 Chocolate Drops.

Op 2 april 1936 vertolken de Clouds met Pha een nieuwe versie van 'Until ...'. De arrangementen zijn van de wondermoosie pianiste Mary Lou Williams (1910-1981). Zij trouwde in 1927 op haar zestiende met John Williams (1905-1996), rietblazer bij Kirk.

De nieuwe 'Until ...' (Master 60972) werd in juni 1936 een Decca-hit, een van de best verkochte platen, hoge score in de 'Your Hit Parade'. Omdat Kirk onvoldoende repertoire had deed hij een beroep op Lawrence Freeman. Die had reeds bij Kirk gespeeld in 1930, hij arrangeerde de 'Until ...' en kreeg royalty's vanaf 15 oktober 1936. Hoewel Kirk liever meer jazzstukken wilde spelen zag hij in dat zijn broodje gebakken was met de balladen van de populaire Pha Terrell.

De grote hit 'Until The Real Thing Comes Along' viel niet bij iedereen in de smaak. Musicoloog Gunther Schuller (1925-2015) ziet de song als een aanfluiting van wat jazz moet zijn. Pha Terrell werd voor sommigen 'Fay Terrible'...
Oordeelt u zelf: <https://bit.ly/3J2QvtJ>

Maandag 5 oktober 1936: Kirk met Pha in de Graystone Ballroom, Detroit. De week van 11 november 1936: Apollo Theater.

Op 25 december 1936: in de Savoy Ballroom in Pittsburgh. Vanuit de Trianon Ballroom, Cleveland kregen de Clouds landelijke bekendheid: door de radio-uitzendingen op vrijdag en zaterdag 29 en 30 januari en 5 en 6 februari 1937 (elpee 'Jazz Anthology JA 5133', niet vermeld bij de opnamen aan het einde van deze bijdrage).

6 maart **1937**: in de Pickwick Club in Birmingham, Alabama, Kirk als de ...[vervolg in de rechterkolom](#)

'Sultan of Syncopation', Terrell als de 'Voice of Romance', MLW als de 'Swing Pianist Supreme'.

6 mei 1937: Kirk in de Shrine Mosque in Atlanta.

Woensdag 19 mei 1937: in de Cotton Club in Birmingham met de '14' Clouds of Joy.

Donderdag 10 juni 1937: in Bay Shore Pavilion in Newport News, Virginia.

26 augustus 1937: radioconcert vanuit het Grand Terrace Cafe in Chicago, Kirk al dan niet met Pha Terrell.

12 november 1937: Apollo Theater, Andy Kirk and his Sensational Band, niet als Clouds of Joy, wel met Terrell en Mary Lou Williams.

27 december 1937: Savoy Ballroom in Pittsburgh, met PT en MLW.

zaterdag 29 januari **1938**: in de Trianon in Fort Lauderdale: Andy Kirk and his 15-Piece NBC Radio and Recording Orchestra featuring PT and MLW (verwarring met Trianon Cleveland?)

vrijdag 18 februari 1938: in de Cotton Club in Dayton, Ohio, als de Clouds of Joy, 'Andy Kirk makes more hit recordings than any other band in the country ...', met 'the famous sax player Dick Wilson'.

Andy Kirk and his Clouds Of Joy 'Cloudy' (Pha Terrell):

<https://www.youtube.com/watch?v=DaN3N5hf1z8>

22 februari 1938: in de Colonnade Ballroom, Washington, DC.

De Washington Afro-American van 26 februari 1938 kondigt een zes weken engagement aan van Kirk in Chicago's Grand Terrace ter vervanging van Louis Armstrong.

Op 12 mei 1938 publiceert de Weekly Schuyler in Nebraska een foto met bijgaande tekst: 'Mary Lou Williams - The Sweetheart of the Ivories', veertig jaar later trad diezelfde MLW op 15 juli 1978 op tijdens het North Sea Jazz Festival in Den Haag.

15 mei 1938: Andy Kirk and his 16 Clouds of Joy in de Turnpike in Lincoln, Nebraska, met PT.

Donderdag 23 juni 1938: Oriental Palace in Jackson, Tennessee, op de affiche 'Decca Recording Company sold 75.000 records of this tune in 1936', bedoeld is 'Until ...'.

20 juli 1938: in Casino Park, Fort Worth, Texas.

23 september 1938: in Apollo Theater in NYC, met MLW en PT, met toegevoegd zangeres June Richmond, die bij Jimmy Dorsey's band zong.

9 oktober 1938: in de Swing Club Ballroom in de Bronx.

5 november 1938: in de Masonic Temple in Detroit.

9 december 1938: in de Nixon Grand in Philadelphia.

25 december 1938: in de Sunset Casino in Atlanta.

10 februari **1939**: opnieuw in de Apollo.

10 april 1939: Graystone, Detroit.

11 april 1939: Regent Ballroom, Grand Rapids, Michigan.

12 april 1939: in de New Elms Ballroom, Youngstown, Ohio.

20 mei 1939: Riviera Theater, West Point, Georgia.

23 mei 1939: Piedmont Driving Club, Atlanta.

8 juni 1939: in de Oriental Palace, Jackson, Tennessee, Kirk speelt baritonsax, tuba, fluit, contrabass.

13 juni 1939: in Hodgson's Auditorium, Knoxville, Tennessee, PT en MLW met zangeres June Richmond en gitarist Floyd Smith toegevoegd.

De Pittsburgh Courier van 17 juni 1939 vermeldt een veroordeling door de rechtbank, Pha had ruzie gestookt met een taximan omwille van kaartspelwinsten.

Zonder datum: in de Rhythm Club in Natchez, Mississippi.

...[vervolg op de volgende pagina links](#)

18 juli 1939: in St.Louis, Castle Ballroom, met gitarist Floyd Smith.
vrijdag 21 juli 1939: in de Memorial Hall, Dayton, Ohio.

20 augustus 1939: Lake Compounce Ballroom, Bristol, Connecticut.

25 augustus 1939: Apollo Theater; in deze periode was Joe Glaser, van Consolidated Attractions, de manager van Kirk.

2 en 3 september 1939: in Dyke's Stockade, Washington, DC.

4 september 1939: in het Westchester County Center, White Plains, NY.

28 september 1939: een week lang in Loew's State Theatre, Manhattan.

8 oktober 1939: in Harlem's Renaissance Casino, dan naar Harlem's Golden Gate Ballroom.

5 januari **1940** Apollo, met in dezelfde show tapdancers Spic & Span.

12 januari 1940 een week in het Howard Theater in Washington, DC.

24 januari 1940 een week in de Arcadia Ballroom.

vrijdag 2 februari 1940 in de Cotton Club, Dayton, Ohio, PT als 'The Whispering Genius'.

vrijdag 22 maart 1940 in Carbondale, Illinois, in S.I.N.U. New Gymnasium, gereserveerde plaatsen voor witte bezoekers, 'no smoking on the dancefloor'.

5 april 1940 een week Howard Theater in Washington, DC.

In 1940 is Pha vrijgezel, hij woonde bij zijn ouders in Kansas City

13 en 14 april 1940 in de Golden Gate Ballroom in Harlem.

1 mei 1940 in de Cotton Club, NY.

28 juni 1940 Apollo Theater, dan naar Chicago, Oriental Theater.

zaterdag 20 juli 1940, Dayton, Coliseum
25 juli 1940, Loew's State Theater, Midtown Manhattan, een week lang.

13 augustus 1940: Richmond, Indiana, Athletic Park, 'the band that does not give you cauliflowers ears': bloemkooloren...

7 september 1940 in de Blossom Heath, Oklahoma City.

In augustus 1940 scheiden de wegen van Andy Kirk en Pha Terrell zich. Op 15 en 16 oktober 1940 waren beiden aangekondigd in de New York Club in Jacksonville, Florida en de Masonic Temple, Birmingham. Pha moest zijn militaire dienst administratie bijhouden op de nationale feestdag, alle mannen tussen 21 en 35 moesten zich inschrijven.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Andy Kirk & his Twelve Clouds of Joy

Walkin' and Swingin'

De band van Andy Kirk op een hoesfoto. Pha Terrell zit links vooraan naast pianiste Mary Lou Williams.

PT deed dit op 16 oktober 1940. Zijn tatoeeringen worden genoemd: een dolk op zijn linkerarm, twee hartjes op zijn rechterarm.

In december 1940 verdwijnt PT van de affiches van Kirk, wel staan daar nog steeds June Richmond, MLW, Floyd Smith, Henry Wells en Dick Wilson op. In de krant Evansville Argus wordt de vraag gesteld: 'PT, he is supposed to have gotten the swell head' !

Eind december 1940 zingt PT onder eigen naam in Club de Lisa in Chicago, op dezelfde affiche de Red Saunders Band.

Af en toe is PT nog bij de Clouds of Joy: 7 januari **1941** in de Tune Town, St. Louis, 4 maart in de Rainbow, Salt Lake City, 9 april in de Manhattan Casino, St. Petersburg, Florida.

12, 19 en 26 april 1941: PT single in de Zombie, Detroit.

4 mei 1941: PT aangekondigd in de Paradise Amusement Hall, Nashville, met 'a balcony 1000 seats for white spectators'.

10, 17, 24, 31 mei 1941: in de Zombie, opnieuw met de Clouds en PT.

In juli 1941 toert PT met Frank Derrick's band, de Swing Barons, in Michigan.

Op 10 januari **1942** schrijft de Pittsburgh Courier: 'Wells leaves Kirk's band, Pha Terrell returns'. Het ging over trombonist Henry Wells, broer van trombonist Dicky. Die was al in maart en april 1936 bij de Clouds, maar ging dan bij Gene Krupa en Teddy Hill spelen, hij had al opgetreden bij Jimmie Lunceford.

Kirk nog eens met PT in Chicago, Grand Terrace, met radio-uitzendingen via CBS.

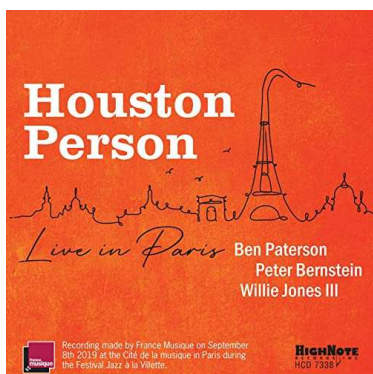
Manager Joe Glaser had een deal met Music Corporation of America (MCA), hij boekte ook Lionel Hampton en Louis Armstrong.

Op vrijdag 24 april 1942 gaat PT werken bij Clarence Love in de Crystal Palace Ballroom, Jackson, Mississippi, 25 april Southern University, Scotlandville, Louisiana, 30 april Panama City, Florida.

[...vervolg op pagina 23](#)

JAZZWEEK TOP DRIE

Datum: 31 januari 2022

1 Houston Person

Live In Paris
(HighNote)

2 Nicholas Payton

Smoke Sessions
(Smoke Sessions)

3 Joey DeFrancesco

More Music
(Mack Avenue)

De JazzWeek Jazz Top Drie geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; (www.jazzweek.com).

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzperiodiek voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Correctie:** Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Sjoerd van Aelst, Tom Beetz, Ruud Bergamin, Erik Marcel Frans, Bart Hollebrandse, Roland Huguenin, Erik Ineke, Hans Invernizzi, Serge Julien, Peter J. Kortten, Herman te Loo, Jan J. Mulder, Bart

• **Logo:** Noorman, Gijs Ornée, Lo Reizevoort en Jeroen de Valk. **Fotografie:** Tom Beetz, Joke Schot. **Logo:** Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

EUROPE JAZZ MEDIA CHART

Datum: 1 februari 2022

Ivan Shelekhov, Meloport (Ukraine)

IHOR TSYMBROVSKY

Come, Angel (Kontakt Audio)

Christof Thurnherr, Jazz'n'More (Switzerland)

LEVITATION ORCHESTRA

Illusions and Realities (Gearbox Records)

Jacek Brun, Jazz-fun.de (Germany)

MARCEL BALIŃSKI TRIO

Opalenizna i Wiatr (self-released)

Paweł Brodowski, Jazz Forum (Poland)

MOŹDŹER DANIELSSON FRESCO & HOLLAND BAROQUE

Just Ignore It (Outside Music)

Mike Flynn, Jazzwise (UK)

BINKER AND MOSES

Feeding the Machine (Gearbox Records)

Anna Filipieva, Jazz.ru (Russia)

TONY KARAPETYAN TRIO FEAT. SEBASTIAN STUDNITZKY

Point of View (Jazzist)

Jan Granlie, Salt-peanuts.eu (Pan-Scandinavian)

ANDREW CYRILLE/ WILLIAM PARKER/ ENRICO RAVA

2 Blues For Cecil (TUM Records)

Christine Stephan, JAZZTHETIK (Germany)

UMO HELSINKI JAZZ ORCHESTRA AND ED PARTYKA

Last Dance (In-Akustik)

Viktor Bensusan, Jazzdergisi.com (Turkey)

PAMINA BEROFF

Sides (Jazz Eleven)

Henning Bolte, Written in Music (Netherlands)

ALEXANDER HAWKINS MIRROR CANON

Break A Vase (Intakt Records CD)

Sebastian Scotney, LondonJazz News (UK)

KIT DOWNES, PETER ELDH, JAMES MADDREN

Vermillion (ECM)

Patrik Sandberg, Jazz (Sweden)

ARILD ANDERSEN

Molde Concert (ECM)

Cim Meyer, Jazz Special (Denmark)

GIOVANNI CIGUI

Rock (Auand)

Lars Mossefinn, Dag og tid (Norway)

SONDRE FERSTAD

Snirkelsongar (Øra fonogram)

Matthieu Jouan, Citizenjazz.com (France)

KIT DOWNES, PETER ELDH, JAMES MADDREN

Vermillion (ECM)

Axel Stinshoff, Jazz Thing (Germany)

DIETER ILG

Dedication (ACT)

Luca Vitali, Giornale della Musica (Italy)

BENEDICTE MAURSETH

Hárr (Hubro Music)

Yves Tassin, JazzMania (Belgium)

DANIEL GARCÍA

Via de la Plata (ACT)

Jos Demol, Jazzhalo.be (Belgium)

ATZKO KOHASHI AND TONY OVERWATER

Crescent (Challenge Records)

De Europe Jazz Media Chart geeft een overzicht van de favoriete albums van een reeks Europese recensenten en wordt maandelijks samengesteld door de Europe Jazz Media Group.

VERVOLG PHA TERRELL

Op donderdag 14 mei **1942** in Tuskegee Institute, Alabama, aangekondigd als Clarence Love & His Lovers, '13 Kings of Sentimentalism'.

De wederzijdse liefde was van korte duur: op 19 mei 1942 had PT zijn eigen orkest van twaalf man voor de Emancipation Celebration Dance in Houston, Texas, met drummer Jesse Price en Bernice Brown als zangeres.

Juni 1942: PT in Houston, Texas, op 20 in Port Arthur, op 22 in Beaumont, TX, op 23 in Lufkin, TX, op 26 in Hot Springs, Arkansas.

In augustus 1942 is PT bij de Original Carolina Cotton Pickers Orchestra van leider-trombonist Roy Hardison: op 7 augustus in Chattanooga, Tennessee, op 8 in Knoxville, op 9 in Cincinnati, op maandag 10 in de Graystone Ballroom, Detroit.

Op woensdag 19 augustus 1942 in de Palace, Newcomerstown, Ohio, met Clarence Love.

September 1942: Dragon Ballroom, Mobile, Alabama.

18 oktober 1942: in de Armory in Muncie, Indiana.

23 oktober 1942: in het Royal Theater, Baltimore, voor een week.

vrijdag 30 oktober 1942: voor een week Howard Theater, Washington, DC.

8 november 1942: PT met de Carolina Cotton Pickers in Turner's Arena in Washington, DC.

6 december 1942: Colonnade Ballroom, Washington, DC.

14 december 1942: PT voor twee weken in Henry's Swing Club in Detroit.

Voor de Nieuwjaarsfeesten is PT in de Sunset Terrace Club, Indianapolis. Coleman Hawkins staat op hetzelfde programma.

PT werd een periode geboekt door het Ferguson Brothers Agency uit Indianapolis, maar die verleggen hun activiteiten naar de West Coast, Hollywood.

Op vrijdag 12 maart **1943** was Pha met zijn orkest geboekt, featuring pianist Cliff Smalls, 'the king of the ivories', maar door een gebrekkige treinverbinding raakt Pha niet ter plaatse in de Coconut Grove in Salt Lake City, Utah. Zondag 14 maart 1943: Pha and the Original Cotton Pickers in Sweet's, Oakland, Californië.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Pha Terrell op een publiciteitsfoto uit 1940.

20 tot 26 maart 1943: Los Angeles, Lincoln Theater, Pha & The Pickers, achttien man

2 mei 1943: opnieuw in Sweet's, Oakland.

September 1943: PT in de Club Alabam, Los Angeles, met Mabel Scott and the Harlan Leonard band.

30 oktober 1943: vader Alonzo Terrell sterft in Kansas City (KC), wellicht PT naar KC.

Op 11 oktober en 8 november 1943 is Louis Jordan, 'Jumpin' and Jivin' at Jubilee' met als speciale gasten zangeres Ida James and Pha Terrell, in de NBC Studios in Hollywood. AFRS Jubilee nummer 51 (Armed Forces Radio). Hij zingt 'My devotion' en 'Until the real thing comes along'.

Andy Kirk What's Your Story Morning Glory (1940):

<https://www.youtube.com/watch?v=sE85isknew>

Begin februari **1944** is PT in de Rhythm Club in Los Angeles, met 'Besame mucho' op zijn speellijst. Vanaf 17 februari 1944 kwam Kirks band met June Richmond voor zes weken naar de Plantation Club in Los Angeles, Terrell was er ook.

13 september 1944 tot 30 oktober: in Los Angeles, Shep's Playhouse, zijn opvolger is zanger Herb Jeffries.

Op 7 juni **1945** zet PT een handtekening op een foto van hem uit 1940, ondertekend 'L.A. Calif.' (zie de foto hierboven).

[...vervolg op de volgende pagina links](#)

Een krantenadvertentie voor een optreden in Fort Lauerdale op 29 januari 1938.

Niets meer tot aan zijn dood, 14 oktober 1945, hij was sinds juli gehospitaliseerd wegens hoge bloeddruk en nierproblemen.

Zijn derde vrouw Carole Morrisson staat ook vermeld op de overlijdensakte.

Hij was sinds lente 1943 in Los Angeles, daar leerde hij haar kennen. Zijn laatste woonadres was 1746 West 37th Drive in Los Angeles.

Terrell overleed op zondagavond om 11.00 uur in het Cedars of Lebanon Hospital, Hollywood. Carole bracht Pha's laatste wensen over aan zijn moeder Mrs. Ida Terrell, KC. Zijn lichaam werd door Carole met de gestroomlijnde City of Los Angeles-trein overgebracht naar Kansas City, met op woensdag de begrafenis. Zijn grafsteen ligt op het plaatselijke Highland Cemetery.

Moeder Ida Mae Terrell overleed in juli 1961.

Erik Marcel Frans

DE DECCA-OPNAMEN VAN PHA TERRELL

3 maart 1936

11 maart 1936

2 april 1936

3 april 1936

7 april 1936

9 december 1936

15 februari 1937

17 april 1937

26 juli 1937

27 juli 1937

13 december 1937

8 februari 1938

9 september 1938

12 september 1938

24 oktober 1938

25 oktober 1938

5 december 1938

6 december 1938

16 maart 1939

23 maart 1939

15 november 1939

2 januari 1940

8 juli 1940

All the jive is gone
I'se a-muggin' (Columbia)
Until the real thing comes along
(Columbia)

Until the real thing comes along
Blue illusion
Cloudy

Give her a pint and she'll tell it all
What will I tell my heart ?
Dedicated to you

Skies are blue

Downstream
Worried over you
Foolin' myself

I'm glad for your sake, but I'm sorry for mine
I'll get along somehow

In my wildest dreams
Better luck next time
With love in my heart

What's mine is yours
The key to my heart

I went to a gypsy
Lover, come back to me!
Poor butterfly

I surrender dear

It must be true, you are mine, all mine
Bless you my dear

How can we be wrong?
I won't tell a soul (I love you)
What would people say?

How much do you mean to me?
Breeze (Blow my baby back to me)
Ghost of love

What a life (Trying to live without you)

Sittin' around and dreamin'
What's your story morning glory
Honey

September in the rain
Clouds

Goodbye
But it didn't mean a thing
I don't believe it but say it again

You set me on fire

I guess I'll never learn
S'Posin'

I'll never fail you
Why don't I get wise to myself
I'm getting nowhere with you
I don't stand a ghost of a chance with you

Love is the thing

Why go on pretending?
Now I lay me down to dream
There is no greater love